

Verksamhetsplan för Miljösamverkan Västra Götaland

Verksamhet, organisation och ekonomi 2001

Fastställd av styrgruppen på sammanträde 5 december 2000

Innehåll

Bakgrund (2)

Mål och arbetssätt (2)

Tidsram (3)

Medverkande och organisation (3)

Översikt (3)

Styrgrupp (4)

Arbetsgrupp och projektledare (4)

Grupper/resurser (4)

Kanslifunktion (4)

Kontaktpersoner (4)

Ekonomi (5)

Budget (5)

Kommentarer (5)

Verksamheten (6)

Delprojekt, översikt (6)

Beskrivning av delprojekten (8)

Information och övrigt (13)

Inför 2002 (14)

Bilaga

Projektledarens och arbetsgruppens uppgifter

Bakgrund

Miljösamverkan Västra Götaland (fortsättningsvis benämnd Miljösamverkan) startade i juni 1999 mot bakgrund av de goda erfarenheter som vunnits av samverkansprojekt i f.d. Älvsborgs län och med beaktande av det alltmer komplexa miljö- och hälsoskyddsarbete som har att utföras med begränsade resurser.

Även andra miljö- och kemikalieprojekt som bedrivits av bl.a. miljöförvaltningen i Göteborg och av Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR) har varit föregångare till och bra exempel för Miljösamverkan Västra Götaland.

Underlag till denna verksamhetsplan är 2000 års verksamhetsplan, en enkät till Miljösamverkans kontaktpersoner under maj 2000 samt diskussioner som förts i arbets- och styrgrupperna.

Mål och arbetssätt

Miljösamverkan syftar till att effektivisera miljö- och hälsoskyddsarbetet i länet och ska ge stöd både till myndighetsutövning (tillsyn) och till de mer informativa och uppmuntrande insatser som miljö- och hälsoskyddsarbetet också består av.

Samverkan ska medföra bättre resursutnyttjande och möjlighet att gå på djupet.

Detta uppnås främst genom följande typer av insatser:

- Ta fram informations- och underlagsmaterial i olika aktuella frågor
- Utarbeta handledningar för tillsyn
- Gemensamma informations- och tillsynskampanjer
- Fånga upp och skapa kännedom om olika initiativ som tas runt om i länet på miljökontor, inom Regionen och Länsstyrelsen och hos andra aktörer
- Kurser och seminarier

I huvudsak bör Miljösamverkans insatser vara konkreta, avgränsade och operativt inriktade. Det behöver dock inte utesluta att insatser med inriktning på information och policyfrågor etc. också kan förekomma.

Det är viktigt att betona att Miljösamverkan inte är en myndighet. En del av Miljösamverkans delprojekt kan innefatta stöd till myndighetsutövning, exempelvis inspektioner. Men det är endast de medverkande myndigheterna (kommunernas miljönämnder och Länsstyrelsen) som har att svara för myndighetsutövningen. Var och en av dessa väljer själv i vilken omfattning man deltar i de delprojekt som Miljösamverkan arbetar med.

Tidsram

Denna verksamhetsplan gäller till utgången av år 2001. Om Miljösamverkan ska fortsätta därefter avgörs av huvudmännen som bl.a. har att ta ställning till behovet av samverkan, dess omfattning och organisatoriska form.

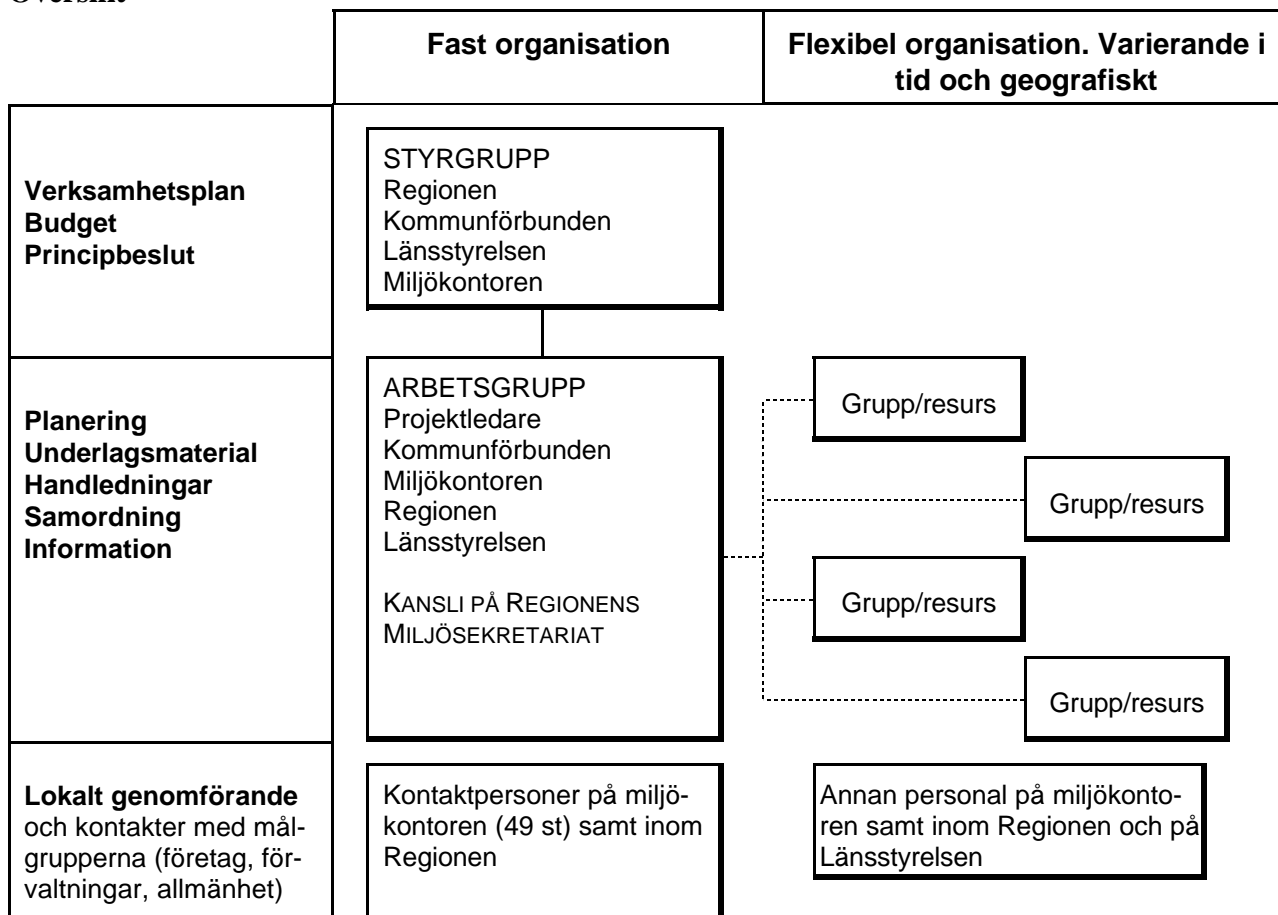
Flera av de frågor som denna verksamhetsplan upptar är dock relativt långsiktiga och det kan finnas behov av insatser även nästa år. I denna verksamhetsplan anges därför under respektive delprojekt huruvida arbetet bör fortsätta efter 2001, och där så är möjligt vad det arbetet kan komma att bestå av.

Några sammanfattande upplysningar om möjlig inriktning av arbetet 2002 ges i ett särskilt avsnitt sist i verksamhetsplanen.

Medverkande och organisation

Miljösamverkan bedrivs i samverkan mellan Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen, kommunförbunden i länet¹ och kommunernas miljökontor.

Översikt

¹ Detta förslag utgår från att kommunförbunden medverkar som huvudmän för Miljösamverkan tillsammans med Länsstyrelsen, Regionens och miljökontoren. De fyra kommunförbunden i länet är Fyrbodalen, Göteborgsregionen, Sjuhärads och Skaraborg.

Styrgrupp

En styrgrupp svarar för övergripande beslut såsom verksamhetsplan och budget och för återkoppling till respektive huvudman. Beslut i principiellt viktiga frågor, exempelvis policies, tas också i styrgruppen.

I styrgruppen sitter representanter för Miljösamverkans huvudmän d.v.s. Regionen, Länsstyrelsen och kommunförbunden (se föregående fotnot) samt miljökontoren i länet som representeras av fyra miljöchefer, en från vart och ett av de områden de fyra kommunförbunden omfattar.

Arbetsgrupp och projektledare

En arbetsgrupp som leds av en särskilt anlitad projektledare sköter det löpande arbetet med att samordna verksamheten. Arbetsgruppen och projektledaren tar bl.a. fram underlagsmaterial, handledningar och informationsmaterial, svarar för tidsmässig planering av olika insatser och för utvärderingar och sammanställningar samt ser till att kontakter och information mellan projektledning och deltagare fungerar.

Se vidare Bilaga om projektledarens och arbetsgruppens uppgifter.

I arbetsgruppen sitter projektledaren samt representanter för Regionens Miljösekretariat (1 person), kommunförbunden i länet (1-2), Länsstyrelsen (2 personer med ansvarsområde hälsoskydd respektive miljöskydd) och länets miljökontor (4 personer, en vardera från de tre gamla länen samt en från Göteborgs miljöförvaltning).

Grupper/resurser

Också tillfälliga projektgrupper och enskilda tjänstemän ute i länet bör medverka med att ta fram underlagsmaterial etc. Detta har markerats som grupp/resurs i schemat ovan. Organisationen blir därmed flexibel och fler än de som ingår i den fasta arbetsgruppen blir delaktiga i planering och förberedelser.

Kanslifunktion

Västra Götalandsregionens Miljösekretariat svarar för Miljösamverkans kanslifunktion. Hit hör bl.a. att ordna kopiering och utskick, hålla arkiv och handha ekonomin. Att Miljösamverkan kan lägga ut material på Internet räknas också hit.

Kontaktpersoner

På varje miljökontor och i några av Regionens egna verksamheter finns en kontaktperson för Miljösamverkan. Det är på denna, lokala, nivå som insatserna främst når målgrupperna (företag, förvaltningar, allmänhet etc.).

Ute på förvaltningar m.m. kommer även andra än kontaktpersonerna att medverka i genomförandet av de olika delprojekten.

Ekonomi

Budget

Kostnader 2001		kkkr
1	Projektledare. Cirka 1600 h á 350 kr	560
2	Information (layout, tryck m.m.), ersättning till tillfälliga resurser, omkostnader för möten och kurser samt övriga kostnader. Av dessa kostnader finns 210 specificerade under delprojektet.	340
	Summa	<u>900</u>

Finansiering 2001		kkkr
a	Regionens miljönämnd	400
b	Kommunförbunden	300
e	Länsstyrelsen	200
	Summa	<u>900</u>

Kommentarer

Om det behöver lämnas ersättning till en resurs, t.ex. för att en miljöinspektör i en kommun gör en större insats för Miljösamverkan (ingår i post nr 2 i utgiftssammanställningen) får det från fall till fall bedömas om det kan inrymmas inom denna budget, eller om särskild finansiering måste sökas.

Det ska dock betonas att medverkan som grupp/resurs i de allra flesta fall förväntas ske inom ramen för de medverkandes ordinarie arbete. Deltagande i Miljösamverkan är ju till för ömsesidigt stöd och gemensamt resursutnyttjande. Den som en gång bjuder på lite extra arbetstid får vid andra tillfällen igen detta genom att dra nytta av insatser som andra svarat för.

Denna ersättningsmöjlighet finns ändå medtagen för att betona att det ibland, om någon en längre period behöver lägga en avsevärd del av sin arbetstid på Miljösamverkan, är rimligt att dennes arbetsplats då får viss ersättning för detta.

En annan möjlighet, som kan komma att utnyttjas vid större behov av sådan hjälp, är alltså att söka särskild finansiering för visst delprojekt, vilket också kan aktualiseras om det blir nödvändigt att upphandla expertis som konsulttjänst.

För medverkan i styrgrupp och arbetsgrupp utgår ingen ersättning från Miljösamverkan, här förväntas alla delta inom ramen för sina ordinarie arbetsuppgifter.

Verksamheten

De konkreta uppgifter Miljösamverkan åtagit sig att försöka genomföra benämns delprojekt och redovisas nedan och på de följande sidorna. Under avsnittet *Information och övrigt* som kommer därefter anges sådant som också ska utföras men inte har samband med något enskilt delprojekt.

Några delprojekt fanns med redan i 2000 års verksamhetsplan, medan andra är nya.

Delprojekt, översikt (se också schema på nästa sida)

Prioritet 1

1. Tillsyn på verkstadsindustrier
2. Avfall
3. Spridning av kemiska bekämpningsmedel
4. Mall till policy enskilda avlopp
5. Bränder vid industrier och utsläppsberedskap
6. Uppföljning PCB-Fria Fogar
7. Hälsoskadligt buller på diskotek m.m.
8. Miljösamverkans fortsättning 2002

Prioritet 2

9. Inomhusmiljö
10. Kampanj avvecklingsämne

Schemat försöker för respektive delprojekt översiktligt ange vilka slags insatser som är aktuella, när de kan utföras samt kostnader.

P= Uppgifter för projektledning (projektledare, arbetsgrupp, projektgrupper) M= Uppgifter för Miljökontor och andra deltagande

Prioritet 1	Typ av insatser		Vår 2001	Höst 2001	2002	Projgrupp o/el samordnare behövs	Kostnader 2001, kkr
	Proj.ledning genomför/planerar	Miljökontor m fl					
1. Tillsyn på verkstadsindustrier	Tillsynshandledn + kampanj	Fortsatt och ny tillsynskampanj	P, M	M		JA (finns)	15
2. Avfall	Utredning, handledning +kampanj	Använda vid behov och tillsynskampanj el. annan insats	P	P,M	(P,M)	JA	40
3. Spridning av kemiska bekämpningsmedel	Tillsynshandledn + kampanj	Tillsynskampanj	P,M	P,M		JA (finns ev)	30
4. Mall till policy enskilda avlopp	Utredn, info, underlag	Ta del av, använda	P	P,M	(P,M)	JA (finns)	40
5. Bränder vid industrier och utsläppsberedskap	Utredn, info, underlag	För egen planering och info till tillsynsobjekten. Använda vid tillsyn	P,M	P,M	P,M	JA	40
6. Uppföljning PCB-Fria Fogar	Hantera uppkomna frågor	Fortsatt tillsyn från 2000	P,M	P,M	(P),M	JA (finns)	15
7. Hälsoskadligt buller på diskotek m.m.	Hantera uppkomna frågor	Fortsattinformation och tillsyn från 2000	P	P,M		JA (finns)	15
8.Miljösamverkans fortsättning 2002	Utredn	Synpunkter, delta i diskussion	P,M	(P,M)		-	

Prioritet 2

9. Inomhusmiljö	Hantera uppkomna frågor, ev handledn vårdlokaler	Tillsyn och samråd i kommunen.(ej tillsynskampanj)	P	P	P,M	JA (finns)	15	
10. Kampanj avvecklingsämne	Utredn, info, tillsyn kampanj	Info, tillsyn	P	P(M)	P,M	-		
							S:a kostnader	210

Beskrivning av delprojekten

1. Tillsyn på verkstadsindustrier (Prioritet 1)

Verkstadsindustrier, mindre eller större, finns det flera av i alla kommuner. Vattenvårds-, luftvårds-, kemikalie- och avfallsfrågor är aktuella på praktiskt taget samtliga verkstadsindustrier. Intresset för stöd till tillsynen av dessa verksamheter är stort bland länets miljökontor. Länsstyrelsen har också tillsyn över ett antal större verkstadsindustrier.

Under hösten 2000 tas en tillsynshandledning fram och en tillsynskampanj inleds. Denna måste fortsätta i början av 2001 och omfattas således av denna verksamhetsplan.

Senare under 2001 ska steg två i kampanjen förberedas och genomföras och omfattar då ytbehandling som i huvudsak inte tagits med i det första steget.

Tidsplan: Fortsatt tillsynskampanj från 2000 av verkstadsindustrier utan avancerad ytbehandling bedrivs till mars 2001. Därefter görs en sammanställning och utvärdering av resultatet. Underlag/handledning för tillsyn av ytbehandlare tas fram t.o.m. augusti och under hösten genomförs en tillsynskampanj avseende ytbehandling.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns redan och kan fortsätta arbetet 2001. Kostnader kan ev. uppkomma för ersättning till särskild resurs som medverkar i att ta fram handledning för steg två. Det kan också uppstå en del kostnader för informationsmöten och dylikt. Sammanlagt bör ca 15 000 kr finnas tillgängligt.

2. Avfall (Prioritet 1)

Avfall, inklusive bl.a. källsortering, återvinning, materialansvar och farligt avfall, är ett stort och komplext område, både juridiskt och praktiskt. I enkäten inför denna verksamhetsplan rangordnades ett delprojekt om avfall ganska högt, samtidigt som det av flera svar framgick att man intresserar sig för olika avfallsfrågor².

Som en första uppgift i detta delprojekt bör en sammanställning över aktuella regler och tillsynsuppgifter tas fram.

Dessutom bör någon eller några konkreta insatser på avfallsområdet göras. En förfrågan till kontaktpersonerna bör göras om vilka. Arbetsgruppen får sedan komplettera detta delprojekt med den eller de insatser som är mest efterfrågade, och där förutsättningar samtidigt finns för att nå resultat. Insatserna skulle kunna handla om tillsyn, information, samverkan mellan olika aktörer m.m.

Tidsplan: Sammanställningen av regler och tillsynsuppgifter görs före sommaren. Parallellt med detta, och med start redan 2000, utreds vilken/vilka konkreta insatser som bör genomföras under året. När detta bestämts får en närmare tidplan göras.

Resursbehov och kostnader: Innan konkreta uppgifter bestämts är det inte nödvändigt med en projektgrupp. Sammanställningen över regler och tillsynsuppgifter bör kunna

---

² Exempel på olika avfallsfrågor som nämnts (nu eller i föregående års enkät)

- enhetlig källsortering
- vägledning till hur olika avfallslag såsom betong, jordmassor av olika slag, komposter mm. ska bedömas och hanteras
- elektronikskrot
- utformning och skötsel av återvinningsstationer

arbetas fram av projektledaren och arbetsgruppen med stöd av bl.a. Länsstyrelsen. Några kostnader bedöms denna del inte behöva medföra.

Inför genomförandet av konkreta insatser är det troligt att en projektgrupp kan behöva bildas, och eventuellt behövs ersättning till en samordnare. Om insatserna inriktas på information kan det bli kostnader för informationsmaterial. Det bör finnas möjlighet att använda ca 40 000 kr för dessa ändamål.

3. Spridning av kemiska bekämpningsmedel (Prioritet 1)

Sedan ett par år finns nya föreskrifter från Naturvårdsverket på detta område. Få kommuner i länet har ännu utövat systematisk tillsyn av dessa regler, men intresset är stort från många miljökontor att göra detta.

Det som behöver göras är att sätta ihop en handledning, som i första hand bör vara inriktad på de areella näringarnas bekämpningsmedelsanvändning, men som också ska informera om övrig användning. Med handledningen som redskap genomförs en tillsynskampanj. Samordningsbehov med annan miljötillsyn på jordbruken ska beaktas.

En projektgrupp bör kunna inleda detta arbete redan under hösten 2000

Tidsplan: Handledningen färdigställs senast till 1 mars. Tillsynskampanj bedrivs maj - oktober och utvärderas därefter.

Resursbehov och kostnader: En särskild projektgrupp är i september 2000 under bildande och bör kunna börja arbeta i oktober. Det är önskvärt att någon (annan än Miljösamverkans projektledare) kan vara samordnare i projektgruppen. Vid behov bör ersättning till dennes arbetsplats kunna ges från Miljösamverkan för den tid som avsätts. Det kan röra sig om belopp upp till ca 25 000 kr.

Mindre kostnader kan därtill eventuellt åtgå för upptaktsmöten o.dyl. som kan visa sig önskvärda.

Sammanlagt bör 30 000 kr finnas tillgängligt.

4. Mall till policy enskilda avlopp (Prioritet 1)

Delprojektet finns med sedan 1999 men kunde påbörjas först 2000. Syftet är att följa utvecklingen på området miljö- och kretsloppsanpassade enskilda avlopp, hålla miljökontoren informerade om denna och när tillräckligt underlag finns sätta ihop en mall som underlag för kommunerna att formulera egna avloppspolicies. Eftersom teknikutveckling och värdering av olika system pågår, bl.a. genom Miljöteknikdelegationen på NUTEK, kommer det förmodligen dröja innan mer definitiva underlag kan ges. Delprojektet behöver därför pågå ett par år. Under denna tid bör faktasammanställningar i olika delfrågor kunna göras, exempelvis avseende urinseparering. Miljöbalkens betydelse för krav, handlägningsrutiner m.m. bör också kunna belysas inom ramen för detta delprojekt. Ett underlag för det fortsatta arbetet är den enkät till miljökontoren som genomförs under 2000.

Tidsplan: Delprojektet löper under hela året och bör kanske även fortsätta 2002.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns redan och bör kunna fortsätta arbeta. Om någon sammankallande eller annan lägger ner extra mycket tid på arbetet, kan ersättning till dennes arbetsplats bli aktuell. För detta ändamål bör 20 000 kr finnas att tillgå. Det kan också bli aktuellt att sammanställa informationsmaterial som kommu-

nerna kan använda. Då kan layoutkostnader m.m. uppkomma med i storleksordningen 20 000 kr.

Sammanlagt bör 40 000 kr finnas tillgängligt.

5. Bränder vid industrier och utsläppsberedskap (Prioritet 1)

Att ha med bränder vid industrier som delprojekt är ett förslag från Länsstyrelsen, som däremot miljökontoren inte rankade så högt i enkäten. Tanken är att i samverkan med bl.a. räddningstjänsterna få fram underlag för bedömning och rekommendationer om förebyggande åtgärder för att motverka miljöskador genom förorenat släckvatten.

För att få en vidare användbarhet av det arbete som läggs ner har detta delprojekt, jämfört med Länsstyrelsens förslag, vidgats till att också omfatta beredskap för olika slags akuta utsläpp, och då inte minst vilken beredskap miljökontoren behöver för att kunna agera när sådana utsläpp inträffar till följd av brand, trafikolycka, industrihaverier m.m. Också i denna del behöver samverkan ske med räddningstjänsten.

Resultatet bör bli en skriftlig vägledning i ovannämnda frågor, kanske med två olika delar, en som vänder sig till industrier, en som vänder sig till miljökontoren och räddningstjänsterna. Ett annat resultat kan förhoppningsvis bli att det blir vanligare med samråd och samverkan lokalt mellan räddningstjänst och miljökontor, exempelvis genom att brandsyn och miljötillsyn utförs tillsammans.

Tidsplan: Delprojektet löper under hela året.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behövs för arbetet. Om någon sammankallande eller annan lägger ner extra mycket tid på arbetet, kan ersättning till dennes arbetsplats bli aktuell. För detta ändamål bör 20 000 kr finnas att tillgå. För den skriftliga vägledningen uppkommer layout- och tryckkostnader, med kanske 20 000 kr.

Sammanlagt bör 40 000 kr finnas tillgängligt.

6. Uppföljning PCB-Fria Fogar (Prioritet 1)

Efter projekt PCB-Fria Fogar i f.d. Älvsborgs län då metoder för inventering och sanering togs fram är uppgiften för miljökontoren att uppmana fastighetsägarna att inventera och sanera sina byggnader på PCB-haltiga fogmassor.

Detta arbete har startat i stor skala i länet under 2000 efter att Miljösamverkans Projektgrupp PCB tagit fram en handledning för arbetet och miljökontoren med denna som stöd gått ut med uppmaningar till fastighetsägarna. På några håll har också saneringar kommit igång under året.

Eftersom PCB är ett så allvarligt miljögift, och eftersom stora mängder finns i just fogmassor, är det angeläget att detta arbete fullföljs.

Fr.o.m. hösten 2000 görs på miljökontoren successivt granskning av inkomna inventeringar och handlingsplaner, samt påminnelser/förelägganden till dem som inte hört av sig. Under de följande åren ska saneringsanmälningar granskas och inspektioner göras av pågående saneringar.

Behovet av insatser från Miljösamverkan är sedan arbetet nu kommit igång främst att fånga upp och hjälpa till att besvara frågor som uppkommer i arbetet. Erfarenheterna från 2000 visar att det kommer att finnas ett fortsatt behov av sådant stöd. Projekt-

gruppen bör därför fortsätta att verka med denna uppgift och att hålla sig ajour med utvecklingen på området och förse miljökontoren med den information de kan behöva. En viktig kanal för dessa insatser är Miljösamverkans hemsida.

Tidsplan: Miljökontorens arbete fortsätter under hela året. Projektgruppen ska finnas till hands hela tiden.

Resursbehov och kostnader: Projektgrupp PCB kan fortsätta, projektledaren är sammankallande varför någon särskild ersättning inte behövs för denna uppgift. Det kan uppstå kostnader för deltagande i konferenser för erfarenhetsutbyte med andra län och organisationer, samt för informationsmaterial som det kan uppstå behov av. Därför bör 15 000 kr finnas tillgängligt 2001.

7. Hälsoskadligt buller på diskotek m.m. (Prioritet 1)

Hörselskador, tinnitus, till följd av högt buller på diskotek, konserter m.m. har uppmärksammats på senare år. Många ungdomar riskerar livslånga hörselskador och det är en angelägen hälsoskyddsfråga att motverka detta.

Under hösten 2000 tas en handledning för miljökontoren och informationsmaterial fram. Miljösamverkan har här hjälp av en särskild resursperson som delas med ett lokalt bullerprojekt under Folkhälsorådet i Skövde.

Tidsplan: Miljökontorens arbete med stöd av handledningen inleds under hösten 2000 och fortsätter några månader in på 2001 som en gemensam tillsynskampanj. Uppföljande och kompletterande insatser behövs sedan under sommaren i flera kommuner där mycket säsongsbundna arrangemang och verksamheter förekommer (festivaler, disko på turistorter m.m.).

Projektgruppen bör finnas tillgänglig hela året för att besvara frågor som uppkommer, sprida information om nyheter m.m.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns och kan fortsätta. Den särskilda resurspersonen kommer under 2001 i huvudsak att arbeta för projektet i Skövde, men kommer att vara tillgänglig för att hjälpa till att besvara frågor m.m. i viss omfattning. Miljösamverkans kostnader för resurspersonen ligger dock endast på år 2000. Under 2001 kan eventuellt behov av ytterligare informationsmaterial uppstå. 15 000 kr bör finnas i beredskap för det.

8. Miljösamverkans fortsättning 2002 (Prioritet 1)

Denna uppgift har satts upp som ett delprojekt, trots att den har annan karaktär än de egentliga delprojekten, då det är viktigt att vara ute i god tid och förbereda en eventuell fortsättning av Miljösamverkan 2002 tidigt.

En verksamhetsplan för 2002 bör, i alla fall i sina huvuddrag, vara klar i början av hösten 2001. En enkät till kontaktpersonerna bör därför genomföras i maj.

Tidsplan: Efter enkät i maj ska arbetsgruppen lägga fram förslag till verksamhetsplan som styrgruppen kan besluta om under september. Om besked från huvudmännen om medverkan och finansiering år 2002 inte är klart då får ett preliminärt beslut om verksamhetsplan tas.

Resursbehov och kostnader: Sköts inom ordinarie arbets- och styrgrupp och medför inga kostnader.

9. Inomhusmiljö (Prioritet 2)

Under 1999 distribuerades den handledning som tagits fram i det tidigare projektet Miljösamverkan 98 till miljökontoren. Handledningen presenterades på ett seminarium under hösten 1999, då också kursen Att undersöka inomhusmiljö hölls av SP på Miljösamverkans uppdrag. Under 2000 har kursen på SP hållits igen, en utbildningsdag om inomhusmiljö och hälsa hållits samt informationsmöten för verksamhetsansvariga och fastighetsförvaltare i kommunerna genomförts på fyra orter.

Med de genomförda insatserna har Miljösamverkan förhoppningsvis kunnat bidra till att ett effektivt och systematiskt egenkontrollarbete kommit igång i kommunerna. Miljökontorens uppgift under 2001 torde främst vara att medverka som samtalspartner i kommunernas samrådsgrupper för inomhusmiljö eller motsvarande, och vid behov vara pådrivande för att egenkontrollen ska komma igång.

Under 2001 bör projektgruppen finnas kvar för att ta hand om frågor som kan uppstå och sprida information om nyheter m.m.

Projektgruppen bör också ta tag i frågan om inomhusmiljö i lokaler för vård och omhändertagande. En enklare handledning (som i mycket kan hänvisa till den befintliga som nämnts ovan) för dessa frågor bör kunna tas fram till hjälp för miljökontorens tillsyn.

Tidsplan: Projektgruppen finns till hands hela året för att hantera frågor och information. Arbetet avseende vårdlokaler bör inledas före sommaren. Någon gemensam tillsynskampanj avses inte bedrivas under året, men skulle kunna bli aktuell 2002.

Resursbehov och kostnader: Behov av särskild samordnare föreligger inte. Projektgrupp inomhusmiljö kan fortsätta att verka. Eventuellt kan kostnader för informationsmaterial uppkomma, och det kan finnas behov av omtryck av inomhusmiljöhandledningen. För dessa ändamål bör det finnas 15 000 kr tillgängligt.

10. Kampanj avvecklingsämne (Prioritet 2)

Delprojektet fanns med både 1999 och 2000 men har inte hunnits med. I de nationella miljömålen finns kriterier för ämnen som av miljöskäl bör avvecklas. Sådana avvecklingsämnen finns också namngivna i olika dokument från centrala myndigheter. I länet pågår nu, under Länsstyrelsen, arbetet med att ta fram regionala miljömål för Västra Götaland, där också kemikalier och miljöfarliga ämnen uppmärksammas.

En kampanj i länet runt ett avvecklingsämne kunde vara intressant och ge stor miljönytta. Den kan innefatta flera moment såsom inventering, tillsyn, rådgivning och information. Delprojektet bör pågå under flera år, med ett ämne/ämnesgrupp per år. Prioriteringarna i detta delprojekt ska styras av vad som framkommer i miljömålsarbetet i länet

Tidsplan: Under 2001 bör planering för insatser genomföras, och en kampanj runt det första avvecklingsämnet bedrivs 2002, möjligen med start redan hösten 2001.

Resursbehov och kostnader: Arbetet bör, i alla fall inledningsvis, kunna handhas utan någon särskild projektgrupp. Det är naturligtvis viktigt att arbetsgruppen och projekt-

ledaren samråder med de inom och utom länet som har särskilda kunskaper på området. Några särskilda kostnader bedöms inte uppkomma under 2001.

Information och övrigt

Information

Förutom att flera delprojekt i sig innebär informationsinsatser ska Miljösamverkan se till att deltagare och andra berörda hålls informerade om vad som görs i projektarbetet. Miljösamverkan kan också informera om olika initiativ som tas runt om i länet utan att dessa behöver ha ett direkt samband med något delprojekt.

De informationskanaler som kommer att användas är främst

- Direktinformation till projektets kontaktpersoner, i första hand via e-post.
- Nyhetsbladet MVG som sprids till en vidare krets i länet.
- En fyllig och lättnavigerad webbplats på Internet
- Möten för alla kontaktpersoner och andra berörda hålls minst en, helst två gånger under året. Mötena är tillfällen för ömsesidig information och diskussion om genomförda, pågående och planerade projekt. Mötena kan eventuellt ingå som delar av och samordnas med de tillsynsmöten och liknande som Länsstyrelsen kallar till.
- Projektledaren bör försöka träffa så många miljökontor m.fl. som möjligt. Detta får ske genom att komma ut på träffar med mindre grupper runt om i länet eftersom besök på varje enskild förvaltning inte är realistiskt.

Övrigt³

- Om det under året framkommer någon uppgift som alla eller flertalet miljökontor snabbt måste ägna sig åt ("miljöalarm", oförutsedda effekter av lagstiftningen m.m.) bör ett nytt delprojekt kunna startas, utan att det finns upptaget i denna verksamhetsplan.
- I allt arbete som rör tillsyn ska frågan om tillsynsmetodik uppmärksammas. I Miljösamverkan ska eftersträvas en diskussion om och utveckling av tillsynen så att den sker med så effektiva och ändamålsenliga metoder som möjligt.
- Miljösamverkan bör på olika sätt medverka till information om och utbyte av erfarenheter om tillämpningen av miljöbalken, d.v.s. den lagstiftning som berör i princip alla delprojekt.
- När det gäller hälsoskyddsfrågor har ett delprojekt om samverkan folkhälsoarbete - hälsoskydd varit på tal. Ett sådant delprojekt skulle dock bli svårt att närmare definiera och avgränsa. Det bör i stället vara en skyldighet för Miljösamverkan att verka för ökade kontakter och samverkan mellan folkhälsoarbetet och hälsoskydd-

---

³ I föregående verksamhetsplan fanns såväl *Tillsynsmetodik* som *Erfarenhetsåterföring miljöbalken* med som särskilda delprojekt. Här har de i stället placerats under Övrigt. Orsaken är inte en nedprioritering utan en markering av att det är frågor som inte på samma sätt som delprojekten är konkreta och avgränsade.

det i alla frågor där det finns förutsättningar för det. Bland de delprojekt som ingår i verksamhetsplanen gäller det främst inomhusmiljö och hälsoskadligt buller.

- Projektledaren och arbetsgruppen ska också när det bedöms motiverat och kan hinnas med utan att inkräkta på prioriterade uppgifter göra mindre insatser i andra frågor som aktualiseras av t.ex. kommunerna. Hit kan också vissa uppföljningsinsatser till projekt som tidigare genomförts i länet räknas.

Inför 2002

Under 2002 blir det, under förutsättning att huvudmännen beslutar att Miljösamverkan ska fortsätta, troligen aktuellt med ytterligare insatser i följande delprojekt:

- Inomhusmiljö. Uppföljning i form av tillsynskampanj av att egenkontroll bedrivs i erforderlig omfattning, främst i kommunernas lokaler.
- Mall till policy enskilda avlopp. Det är inte troligt att alla aspekter av detta delprojekt hinner klaras av under 2001.
- Kampanj avvecklingsämne. Blir operativt först 2002, eller mot slutet av 2001.
- Avfall. Troligen lämpligt att välja ut ytterligare något delområde för gemensamma kampanjer under 2001.

Kanske bör arbetet också fortsätta i dessa delprojekt:

- Tillsyn på verkstadsindustrier. Ev. uppföljning av tidigare insatser, revidering av handledning om erfarenheterna visat på behov av det.
- Spridning av kemiska bekämpningsmedel. Samma motivering som för verkstadsindustrier.
- Uppföljning av PCB-Fria Fogar. Miljökontorens arbete fortsätter flera år, behovet av stöd från Miljösamverkan kanske inte är lika stort längre, men ev. kan det finnas behov av fortsatt rådgivning.
- Bränder vid industrier och utsläppsberedskap.

Tillkommande delprojekt kommer att framkomma genom den enkät och de diskussioner som genomförs under 2001.

Under arbetet med att ta fram årets verksamhetsplan har bl.a. följande delprojekt bedömts intressanta men inte kunnat få plats, eller av andra skäl bedömts som lämpligare att ta med först senare:

- Värmepumpar
- Tillsyn hygienlokaler
- Systemtillsyn i detaljhandeln, kemiska produkter

Bilaga till verksamhetsplan 2001 för Miljösamverkan Västra Götaland

Projektledarens arbetsuppgifter

Projektledaren har främst följande arbetsuppgifter:

- Föredragande och sekreterare i styrgruppen
- Sammanställande och sekreterare i arbetsgruppen
- Redaktör för nyhetsbladet och för projektets hemsida på Internet (också andra medverkande i projektet bidrar med material till nyhetsblad och hemsida)
- Fortlöpande hålla kontakt och utbyta information och synpunkter med kontaktpersonerna och andra medverkande. Detta sker bl.a. via grupp-e-post och skrivelser, och genom direkta kontakter med enskilda kontaktpersoner och andra berörda, och i viss utsträckning också genom besök ute på miljökontor m.m.
- Ansvara för och hålla i informations- och diskussionsmöten ute i länet för de medverkande.
- Informera om Miljösamverkan, bl.a. på kurser och möten som anordnas av andra.
- Närmare planlägga de delprojekt som verksamhetsplanen omfattar.
- Utarbeta informationsmaterial, handledningar och annat material som behövs för att genomföra de olika delprojekten.
- Samordna och bistå med granskning och synpunkter när uppgifter att ta fram material enligt föregående punkt läggs ut på kontaktpersoner eller andra ute i länet.
- Med stöd av miljösekretariatets kansli tillse att informationsmaterial, handledningar m.m. distribueras till kontaktpersoner och andra berörda.
- Följa upp genomförande av olika delprojekt och sammanställa resultat och utvärderingar.
- Med stöd av miljösekretariatets kansli följa projektets ekonomi.
- Medverka i planering och förberedelser för fortsatt miljösamverkan efter 2001.

Arbetsgruppens uppgifter

Hela arbetsgruppen eller medlemmar i gruppen medverkar i genomförandet av flertalet av projektledarens arbetsuppgifter. Särskilt bör dock följande uppgifter för arbetsgruppen framhållas:

- Tillsammans med projektledaren ta de beslut som kan behövas om genomförande av olika delprojekt m.m.
- Granska och godkänna handledningar och annat viktigare material innan det skickas ut.